

Učiteljski Tovarš.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dné vsakega meseca, in veljá za celo leto 2 gold. 50 kr.
za pol leta 1 gold. 20 kr.

Tečaj X.

V Ljubljani 15. novembra 1870.

List 22.

Starec pod drevesom.

Alegorija.

Pred malo hišo drevó stojí,
Jesén premerzla je rumeni,
Oj, list za listom odpada že,
Zdaj, zdaj so veje mu vse golé.
Pod njim pa starec s sivó glavó
Besede pravi vesel takó:
Minul, drevó, te je cvetja kras,
Ki je bil dal ti pomladni čas;
Zbežala davno pa je pomlad,
Jesén te praša, kje imаш sad?
Ker slana vmorila ti ni cvetú,
Obilo dalo si zdaj sadú.
Zató nikar ne žaluj, drevó,
Lej, sej je tudi z menoj takó;
Vesel in mlad sem bil tudi jaz,
Cvetoč, prijazen bil moj obraz,
Ruméni bili so kdaj lasjé,
Vbelile pa je skerbí hudé.
Pravice hodil sem vselej pot,
Ogibal skerbno napak se, zmot.
Ker delal dobro sem svoje dni,
Za-to me starost še veseli.
Nikar drevó ne žaluj sedaj,
Sej pómlad vse ti spet dá nazaj;
Cvetelo lepše boš ko poprej,
Zelenje pride ti spet iz vej. —
List zadnji pade ti neki dan,
Ko nesli bodo me v grob temàn.

Pomladi čakal bom v njem nové,
Ko záčne biti mi spet sercé;
V življenje zbudil se bom nový,
Ki bo neskončno in presladký.

Fr. Cimperman.

Preradovedni učenci.

Stvarnik vsadil je v serce vsakega človeka nagon, s katerim opazuje, razločuje, razsoduje i. t. d.; ravno ta pomagavec je pa zeló važen pri težavnem učiteljevem poslu v šoli. Toda učitelj naj pazi, da vedoželjnost ne prestopi primernih mej, ker potlej bi bila to preziva radovednost, ktera pa pri poduku zeló škoduje, kajti ona pomnožuje le otročjo jezičnost, in taki učenci se navadno ogibljejo vsacega težavnijega dela. Učitelj naj povsodi pravo vedoželjnost blagodejno pospešuje, škodljivo radovednost pa zatira.

Da so otroci sploh zeló radovedni, to menda vsaki vé. Naj pride učitelj v šolo v novi sukni, naj bode neobrit ali če je vstrižen, vse vidijo otroci, in če učitelj kako šolsko orodje le količkaj predrugači, učenci že zapazijo, ter se o tem pomenkovajo. Letí po šolski sobi muha ali naj v kakem kotu pajek prede, naj zletí mimo okna vrabec ali naj lastovka na bližnji strehi čverči, vse to jim daje dovolj gradiva, da so razmišljeni. Naj zderči mimo šole voz, naj se odpro šolska vrata, nsj kdo na cesti zavpije, ali naj v drugem razredu pojego, ali naj se kdo joka ali smeja, berž se radovedni učenci eden drugega vprašajo, kaj je neki.

Da v taki šoli ni pazljivosti, ne pridnosti in ne delavnosti, pa tudi ne mirú in reda, in da je ves učiteljev nauk in trud zastonj, kdo bodeše to dvomil? Zato je zeló potreba, da si učitelj vse prizadeva, to nadlogo iz svoje šole odpraviti, kajti nič ni žalostnejega za učitelja, kakor poducevati radovedne in lahkumiselne učence.

Prava radovednost ali vedoželjnost je potrebna; gerda radovednost pa je povsod škodljiva, posebno pa še v šoli. Modri stvarnik je v naravi vse tako vrvnal in določil, da se povsodi ohrani naravni red. Tako mora imeti tudi v šoli vse svojo mero, ktera se ne sme nikakor prestopiti, da se vse po razmeri lepo eno drugo pospešuje in zversuje.

Da se pri otrocih ta škodljiva napaka zatre, treba je,